

DOBROGEEA JUNĂ

Director-Proprietar C. N. SARRY

APARE ZILNIC

Redacția și Administrația: CCURANTZA str. Școarță Vârnab No. 27
Abonamentul cu supliment cultural: un an 600 lei, 6 luni 300
Pentru Adresă și Instituții lei 2.000—Reclame și inserți după tarife
Telefon No. 1200

Inscrisa la registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub Nr. 3 din 7 Mai 1936

Sociologia militantă

S'a vorbit în ultimul timp foarte mult despre realizările d-lui prof. D. Găști și lucrul acesta este înăbușător. El contribuie să aducă la cunoștința noastră cercul din care se mai pot lua de intelectuali o activitate extrem de sporțivă, și poate spune chiar activitatea sa în opera de refacere a țării. Munca și ideile d-lui Găști au trebuit să fie mult timp necunoscute, cum se întâmplă cu toate lucrările originale și cu toate inițiativile, caritative.

El a circulat mai mult în lumea tinerilor și adepților, studenți, școlari, intelectuali de alții, pe care acea sociologie militantă, precizarea de actuală ministru al Serviciului Social, îl atregea, D. Găști, cum s'a relevat destul de mai demult, a considerat sociologia ca pe o știință complexă, având o latură teoretică și una politică, experimentală.

Aici stă caracterul original al gândirii d-sale sociologice și mai mult în extensivitate, pe care a dat-o laturii experimentale și diagnostică a sociologiei. D. Găști a vrut să și creeze disciplina sa științifică din substanța vie și realităților, făcând astfel din ea un sistem o sistematizare de fapte și idei, ci în același timp o artă de metode pentru reeducarea și reconstrucția unor adunări și grupuri sociale. Aici se plansează acea pasiune și acțiune camușie științifică a d-lui Găști, realizată cu echipele studențești când s'a început, pentru prima dată în țara noastră, studiul obiectiv și metodic al realităților științifice. Viața rurală nu fusese până atunci studiată sistematic.

Când d. Găști spune astăzi că superficialitatea este o crimă în contra națiunii trebuie probabil să se gândească la faptul studenților sale în mijul realizărilor și la amintirea decorațiilor a unui oficialități, care ignora aceste realități.

Măsurile legislative pe care le-a bazate în ultima vreme decât pe o inițiativă fragmentară a stărilor de fapt. D. Găști și-a continuat într-o lărmă modestă la început, puternică astăzi, examenul său critic și obiectiv. Viața noastră rurală începe să iasă la iveală în diagrame precise, în constatări exacte. Problemele generale se degețesc acum cu forța lucrului verificat și consumat prin cercetări științifice. Iar măsurile corespunzătoare nu mai pot întârzi să vină și mai ales nu mai pot fi măsuri parțiale, paliative procedee de ignoranță necesităților și datelor realității.

În expoziții, pe care d. prof. Găști le-a făcut recent asupra problemelor noastre științifice se evidențiază laturile mari ale nevoilor și revendicărilor rurale. În primul rând, spune d. Găști, și reza esențială a satelor este alarmantă iar alimentația este insuficientă.

Deci vrem deci să începem metodic o reorganizare a satelor trebuie să pornim de aici. Ridicarea standardului de viață al țărănimii este primul pas al politicii românești. Prin realizarea lui, mortalitatea infantilă va scădea și sănătatea țărănimii în general va fi asigurată. Campania sanitară trebuie deosebit de în-

tenșivă. „La toate lucrurile nu se poate vorbi de o acțiune medicală continuă și eficace” — spune d. Găști. Iată o indicație pentru politica generală. Dar expoziția d-lui Găști abia dă observații din acești sat, observații care denotă cu sinceritate lacunele existente și care sugerează măsurile necesare.

Astfel d-șau reliefează necesitatea de a se trece de la acțiunea educativă, concepută ca difuzare de știință, la cultura integrală. D. Găști care ca prim scop al educației științifice vieții, pregătirea pentru existența în mediul și condițiile populației respective. A învăța pe oameni să și organizeze viața este mai mult decât a-l învăța datele științei ale unei civilizații la care ei nu pot participa.

Serviciul Social — spune d-l profesor Găști — pornește de la acest principiu. El va urmări înlocuirea vieții formele a legilor și a unei administrații birocratice ca viața reală a acțiunii, a dinamicii și a unui corp de oameni devotați scopurilor generale.

Expoziția d-lui Găști dovedește fără îndoielă o situație foarte gravă a satelor noastre. Dar acest lucru este cu bine, fiindcă de acum înainte se știe ce trebuie făcut ori cât de dificil ar fi opera care va fi începută. Adevărul este totdeauna mai puțin decât iluzia și știința lui este prima datorie a ființării.

D. profesor Găști a văzut primul acestă necesitate și demersul merită întreaga noastră admirație.

Primele condamnări la moarte

Tribunalul militar al corpului VI armată a dat sentința în procesul atentatorilor la viața d-lui rector Ștefănescu-Goangă.

Au fost condamnați la moarte fostii regiștrari Ion Popp și Aurei Lăscățanu.

Celalți complici au fost condamnați la pedepse variind între munca silnică pe viață și șase luni închisoare și degradare civică.

Cascada șmecherilor

Încă unul

La cronica judiciară a stărilor de Capitală s'a putut citi ieri doctorul notă, sub titlul „DOCTORUL” BORIS TATAR-SCHY...

„Comisia de revizuire a medicilor — de pe lângă ministerul sănătății publice — examinând situația „doctorului” Boris Tatarsky din Constanța (b-dul Elisabeta 5) a constatat că nu dovedește, cu acte în regulă, această calitate.

În consecință a sesizat ori Parchetul.

Cazul s'a trimis în cercetarea d-lui jude instr. Cantin al cob. 63.

De scandalul nu adăugăm niciun fel de comentariu.

Editorul nostru însă îl amintesc că despre „VRACIUL” Boris Tatarsky, stăruim nostru n'adu de acum doi ani, preclăun pe care, în sfârșit, reclusiortul parchetului de Ilfov le confirmă întru totul.

PROGRAMUL DE MUNCĂ AL NOULUI GOVERN

După alcătuirea sa în noua formă, guvernul a lansat către țară un „manifest — program” în care schițează linia largă a activității ce-și propune să desfășure. Manifestul începe cu un apel către toată sciațarea românească în care înțelegem că acest este guvern al „Renasterii Naționale” și uzamă răstăvărere constituțională a treburilor obștești și în care cere tuturor Românilor, ca încheiași într-un singur bloc, să apere filiaja națională.

Politica externă, politică de pace

Politica externă se desfășoară sub laita conducere a Majestății Sale Regelui, care li asigură atât de treabicioasă și continuă a.

I. P. S. Patriș Mihou

România urmărește în afară, cu statornică voință, o politică de pace, fiindcă știm de creații, de înfrățimile vieții internaționale ca și de vechi și credincioși prieteni.

Pacea care trebuie din nou organizată, stăruie de lași cum se va răzda mai totă viața interna-

D-l Armad Călinescu

țională, fiindcă prietenie vechi că și cu acelu de cari o sproprie stăruie și interesul tot mai însemnat, forțurile de situația și geografică și economică. În legătură cu aceste interese vom să lăptăm colaborării cât mai rodnice.

România își dă seama de roia însemnată pe care li sa de împline pentru tălțirea echilibrului și a linșiei Continentului, Statule din Europa Răsăriteană. Ea stăruie deci cu o credință statornică la legăturile ei de alianță cu prietenii și din estul Europei, din Basinal Danubian și din Balcani.

Țara noastră se străduie cu simț cărită și cu bună credință, să ajungă a-și de seama de nevoile de

existență, de muncă, de producție și de schimb ale ființării Stat. România este hotărâtă să sprijine din toate puterile ei, o asemenea rădăcină între popoare.

Țara noastră urmărește cu interes și simpatie orice eforturi de înțelegere sau de apropiere între marile Puteri din Apusul și din Centrul Europei, străduindu-se să păstreze un contact cât mai strâns cu aceste Puteri, atât cu acelea de cari o țară raportari de viașiale vechi, cât și cu acelu de cari o aproape stăruie și interesul tot mai însemnat, forțurile de situația și geografică și economică se o ilie și o ajungă la o cât mai desăvârșită înțelegere cu Ungaria. Ea coașă deosebit să statornicească raporturi de încredere și de prietenie cu Bulgaria.

România știe să păstreze mai departe, peșnicile raporturi de bună vecinătate cu U. R. S. S.

A țineasă noastră în afară nu poate avea însă țara și de putere și sprijin și de căpetenie morală și materială, d săi înăstrălașă. Ea se întărește pe o complicitate românească gata oricând să se închege într'un singur bloc, pentru a apăra filiaja națională, integritatea teritorială și unitățarea Statului român.

Armata: grija de căpetenie

Deosebită ea se realizează pe forța noastră. De acela grija de căpetenie în momentul de față se îndreaptă spre Oștirea. Ori că de mari ar fi sacrificiile făcute în trecut pentru prăgătirea ei. Guvernul scotește totuși că în acelu

seam se impune un efort suprem pentru a pune Oștirea în mână să răspundă și tradițiilor ei glorioase și nevoilor de apărare națională.

Inzestrarea oștirii

Acțiunea guvernului va grăbi deopotrivă morală Oștirea și inzestrarea ei cu material.

În ce privește primul punct, vom realiza o îmbunătățire a stăruiei ofițerilor prin acordarea de ajutoare pentru echipament și unele articole de consumabile, prin îmbunătățirea mijloacelor de credit ce li se acordă, prin stabilirea unui potrivit sistem de asigurări și prin ameliorarea legii de pensanți. Deosebită ea vor statornici criteriile serioase pentru a asigură și bună dar înțelegere selecționare a valorilor. Înaintările ofițerilor vor crește în țelul de dreptate. Pentru trupă vom căuta să îmbunătățim simțitor hrana și echipamentul.

Vom da o atenție deosebită, instrucțiunii soldaților, prin încorporarea centurinelor la o epocă mai potrivită, prin suprimarea concediilor pentru economii hungare, prin prezența la unități a tinerilor ofițerilor și prin sporirea alocuțiilor pentru materialul indispensabil instrucțiunii.

În ce privește inzestrarea cu material, se urmează potrivit planului general de înarmare întocmit de forțele militare competente. A c e s i plan prevede în amănunțime, ordinea programă a lucrărilor. Se va păși prompt și energic la executarea ne teren (continuare la pag. 4-a)

Monșer!

După ce, cu ferocitate de vită sălbatică (ochii înțepați și membrele tremurând) s'a repezit asupra tândrușii și gingașului călător Nedelcu după ce, cu premeditare și înăstrălașă organizarea partei de la atacului, care a condus la fracturarea bazei craniale și la mai răsădăde om pe care l-ar văzută vreadată după ce a mabulăgească imperialitate a înțarat încă o dată de mamă pe cei prezenți și după ce, în sfârșit, și-a spălat mâinile de sânge — Neagu D. Neagu”) și Aurei, s'a dus în telefon și a sunat pe șeful spitalului militar, cărui a binevoit să-i spună: „MONȘER, e la line acelu un tânăr din țară. Vezi ce are și îngrijește-l bine să scape, că plătesc eu”.

Monșer!

Monșer, Neagu D. Neagu și Aurei, către d-l medic maior Dr. Al. Găști, comandantul spitalului militar!

În neapăsământ. În orice caz este adevărat, — deși nu se pare.

„Ei Aurei, a făcut o „strălucită” carieră pentru ei și a dezastruoasă carieră pentru societatea care li se adresează astfel de pe tronul lui de aur și din mlaștină vieșii lui înspăimântătoare. Patron absolut, deasupra legilor, pe apăsă mil de lucrători amorosi, cărora le-a săpt săndătece — a îndrăznit să înfrunte toate autoritățile constituite, trădând pește demnitățile lor cu tăvănituri banilor zmulgi de la lucrători. Poat „senator” (r), e-m-mentă că va fi „deputat” în pînă gedișă a Comisiei nunciilor, fost de toate în drojdie furnicarului de infractori, amenință cu „puterea” lui înăstrălașă existența moralei publice, ultragiată în permanență de prezența lui spurcălă. Desigur e cazul cel mai hăpăit al hoștăriei pe cari valorile vieșii le acot la suprafață... pentru a le urunca apoi pe mal, refuzând să mai păstreze puterificarea infectantă.

Avea bani, fără disculație. Are încă. Și cum să „mădă” o floare înăstrălașă plătește 8 lei pe zi, cerea jure 180 mii lei pe lună. Din căsa delegațiilor la 40 la sută, iar 4 la sută din ceticio-

lin muncitorilor la Casa de Asigurări (se pare personal) 800.000 lei pe an pentru unelți. Și așa mai departe. Vom publica lista completă, întocmită după acte oficiale. Vor rămâne jure căvânt ceticioșii, vădind căte milioane înăstrăde pe un Neagu D. Neagu și Aurei, din trada miserabilă a muncitorilor din țară. Oameni jără carte și, în orice moment, amenințați de lipsa de lucru, muncitorii acceptă orice obligații, cu să poată avea asigurată o pâine miserabilă, dar zilnică.

Și, fără îndoielă, asfixiat de alătea milioane, putea înăstrălașă de „jude” cât de mulți bani, cu care să câștige și aici la Constanța, și altundeva, sau, conștințe și oameni lipsiți de caracter. Astfel lucra în stil mare, frecând pește capul autorităților locale.

Dar hăpă se sparge. Un fapt care se pare de nimic — un bief ceticioșu de om răsădăde, ajdănat — și lăf adificial de înț se prăbușește. Apar jărădătegle. Pentru un cranu sfărâmat înăstrănașă contactul cu Justiția care nu țară, ea fiind deasupra tuturor.

Astfel „monșer” i-a fost ultima îndrăzneală. De acum Neagu D. Neagu și Aurei va mai lăsa pe „monșer” de-coarș și va începe lucrul cu „mă rădăci”, ca pe vremurile bune, când era ce este ei, înăstră de a li se surca banii la cap și a li se coborî mintea la picioare.

Audi „monșer”.

I. T.

*) Cititorii „DOBROGEEA JUNĂ” vor avea în curând toate înăstrălașă cu privire la acest „păcătoșnic”.

A murit Papa

Eri dim. și încetat din viață Papa Pius XI. Se știe că Sfântul Părinte era suferind de mai multă vreme. Moartea capului bisericii române a făcut o profundă impresie în toată lumea.

CARNET Panait Cerna BLOC

- Viața și opera lui -

CORRESPONDENȚA acestei pagini — manuscrise, cărți, reviste, informații — se va adresa D-lui E. V. Haralambie (str. Ion Râja, 110 — sau și pe adresa redacției)

INCEPÎND cu săptămîna viitoare pagina noastră se va dubla. Pe lângă informații bibliografice și articole de critică vom publica poezii și proză. (Ramblium ceace am spus în prima pagină elicitată de noi: preferăm scriitorii dobrogeni).

MIRCEA STREINUL: „Corbii de aur”

Corbii de aur prin usgari se aude, lăpășind lăpășind cîndă nevăzută, par'ar trece prin frezele ude nu mort naștut.

Regatului dăni răsună...

Aud cum rîzi, adloc, par'ar li un plîns la frezele pîderii faserate; deasupra te, Dămăzeau a strășă amurgarila 'asăngarata.

Corb de aur, corb de aur, moartea mi-o aduci, o știe... baba mi-a cîntat și ieri suna odala a poeziei și nu te vedeam nicîieri.

D. IONEL TEODOREANU a fost invitat să conferențeze în localitate. Aceasta că de curînd, Autorii altor cărți anonime aprădate va ține o cauză după care va urma o tinerăscă șezătoare scriitoricească. — În acest scop s'a ocupat între E. V. Haralambie și d-l Ovid Caladon (redactor al revistei „Măscărală Manole”) o corespondență care are drept țintă finală alegerea și angajarea pentru această șezătoare a unor tineri scriitori de națională valoare literară. Dăncămintă se conțene pe câteva jave-niile condas al căror nume au destu' rezonanță, ca Ștefan Bacia, Vionță Horia, Azotea Sever Popovici și excepționala Coca Parag.

Șezătura va coincide cu o zi a autografelor, cînd d. Ionel Teodoreanu ca și tinerii citaci și plaiasului vor iscăli pe volumele dăncămintă impresii din craga lui Ovid.

Mai sus am deșpris câteva stouri din stragica armonis a poemului care a prilejuit astorelei lui o admirabilă plachetă

„Corbii de aur” este precedat de una din cele mai impresionante tuchinări pe care-am citit-o în literatură romînă.

De data asta asta doar îl amuțim. Vom reveni cu o amptă dare de seamă, așa cum de fapt și merită

„UNTERGANG und Aufstieg der Türkei” (Căderea și înălțarea Turciei) este agestivul titlu al cărții lui Herbert Malzig în care storia Turciei de la războiul 'noace re'amplesște cu biegrafia regretatului Kemal Atatürk.

Cele 293 pagini editate de Verlag Frankfurt am Main sînt ac, se cu aleușie și sinceritate.

Carte drăguță.

Eugene V. Haralambie

Asociația scriitorilor

din Ținutul Mării

Funcția mea personală de a percurge zilnic presa mai fesenantă din România, îmi permite a constata și verifica — tot zilnic — unele fapte, care stîlă mi-ar fi mai greu de cercetat.

București, activitatea scriitoricească

După București — cumărdă de edituri, scriitori și presă — urmează Ținutul Sucevei. Și anume, înurg Ținutul Sucevei, nu numai capitala acestuia, Cernăuți.

Înșă, a aderărit de acolo, în capitala acestei Ținut, există și focarul intensiv al activității că și polarizator al. Este acolo un

Domo facti destul de fînăr, care are talent pe carul și o putere de muncă pe căt de ordonat pe stăt de titanic, Dl. Mircea Streinul.

Dar nu talentul său — autenticul său talent scriitoricesc — interesează rînduile mele, ci altceva.

Și anume, D. Mircea Streinul are un mare dar personal. Acela de a strînge împrejură-ti tot ce-i îndrăgostit de frumos. Și nu numai de a strînge dar și de a conduce cohorta asta de artiști și literați pe calea de visător. — Îmi amintesc de munca de pînă mai acum cîțiva vreme a

Publicata într-o bibliotecă de popularizare, lucrarea despre Cerna a d-lui Lucian Predescu și-a găsit în fine modestia cuvenită, de lipsa cărora — sunt cîțiva ani de atunci — se făcuse prea vinovată. Dar chipul ei smorțit de astăzi, descătușat de pretenții și zorzoane de critică literară, mă face să-mi amintesc chipul ei de ieri, de acum șase ani, cînd era slădator, războinic, gîz de cearta, pus pe contraverse. Atunci, cei puțin, îl știau astfel. Doar el și nu altul este acela care, binevoitor, caută să îndrepte o idee greșită — polemizînd cu d. Haneș în privința poeziei „Cîntarea României și punînd problema de stare civilă pe marginea acestei poezii. Se întreba cine-i tatăl ei: Al. Russo, cum susțin toți, sau N. Bălcescu, cum susține numai d. Lucian Predescu? Și concluzia, goală însă de adevăr, era scoasă frumos de pietre din argumente ca aceasta: — Fiindcă Alexandri (acesta, într-o scrisoare către Odobescu, îl indica pe Al. Russo ca autor al poemului în limba franceză, iar pe N. Bălcescu ca traducător) n'a publicat manuscrisul lui Russo, cît timp a trăit Bălcescu, și n'a dat decît inițialele numelui lui Russo, mărturia poetului de la Mîrcești e inexactă!!!... Aceasta în 1929, cînd d. Lucian Predescu era numai student în anul II al Facultății de Litere din Iași și vroia, prin astfel de bombe, să impresioneze, arătînd că

e cineva. După cîntăni, altă bombă. Lucrarea despre care scriu acum apărea în Analele Dobrogei (cf. anul XII-XIV, 1932-1933, pp. 97-150). În goana după minunți și originalitate, folosește o metodă nouă, de data asta,

în bibliografie, pe care o împarte în două: utilizată și neutilizată. Printr'un asterisc pus în dreapta bibliografiei neutilizate, ca un înșpăzitor, d. Lucian Predescu trimite pe cititor în josul paginilor, unde a însemnat mărunț motivul inutilizării. Iată, verbum pro verbo, ce spune: „N'am utilizat-o, pentru că am analizat opera lui Cerna în mod personal. „L'am fi considerat de bună credință și bineintenționat dacă din lucrările pe care nu le-a utilizat pentru analiza operei, ar fi înșpăzitor datele bibliografice în privința lui Cerna și ar fi dat astfel ceva complet. Se vede însă că printr'ei neutilizate erau unii pentru care care firea dăim Lucian Predescu devenea

irascibilă. Așa și a fost, după cum a arătat d. prof. M. Dragomirescu, într'un succint articol informativ, publicat tot în Analele Dobrogei (cf. Anul XV, 1934, pp. 34-37). Dl. L. Predescu „elimină ceace nu-i convine să consume biografia sa și păstrează numai ceace i se pare că-l poate recomanda unor anumite foruri”.

Lăsat de o parte tot ce era ridicul și pretențios, d. Lucian Predescu și-a prezentat, într-o broșură bună, o lucrare mai veche, schimbată la fața sau, mai bine, fără micile răutăți și pretenții de critică literară autorizată. Și îi stă mai bine astfel. Și Cerna poate fi mai mulțumit, deși nu cu totul, că viața lui simplă și opera lui evocatoare nu s'a mai arătat însoțită de jucruri care nu convin.

Pentru modul în care a lăfășat viața poetului, cu toate că și aici sunt lipsuri ce puteau fi completate — viața lui Cerna între 1 Iunie 1906 și 1 Mai 1907, cît a fost sub directa influență a d-lui prof. M. Dragomirescu — cititorul nu poate să-i fie decît mulțumitor. Cît despre felul de prezentare a operei, trebuie să spun că se caracterizează printr'o inegalabilă săracie de simț critic și o puerilă și școlărească posibilitate de definire a substanței poetice.

IOAN M. CU

„Panait Cerna — viața și opera lui — de Lucian Predescu (conținutul tolositor, serie C, Nr. 76 — Editura „Cartea Românească” București.

Un fapt semnificativ pentru regășca editurii: amădușul au apărut în aceeași bibliotecă.

LUCIA DEMETRUS — autoarea volumelor de real succes și de veritabilă creație literară, *Tinerete și Marea Fugă* — și-a scris într'un elegant volum un număr de nuvele dintre care unele au fost publicate. Dar și acestea ca și cele inedite pot da lungul lor peceata frumoseții.

Cartea se cheamă „Destine” și-a apărut în editura Miron Neagu din Sighișoara.

GEORGE FONEA: Scrisoare din Basarabia.

Cine-o să stie — Tristetea ta, luminată câmpie? Ori să înbească — Lacrima ta, țarbă nerească... Ca iana va fi mișu cu jind Ca morie țare, rotind, — Ce fug și tînjesc după vînt, Lanuri de vis și secară, Leagănă spice în vară.

CĂLĂRAȘI. Neapărat orășul este oare o enigmă. O veritabilă enigmă — pentru că astfel nu pot explica splendorile publicității care apar acolo. Căpătăm: Iaxiote „Pământul” al d-lui Regan Cîntă — apoi „Păpă” și, la sf, acum, o a treia bună publicitate. Este „Năzuțina” care strînge în multele-i pagini versuri bune și proză aleasă. Și am vorbit numai de aceste trei mar'ăritate dar în celelalte cîțiva pe care le-a lăfășit doar halia de peste — mai apar încă și alte publicații, ca „Avântul” al liceului „Ștefan Vodă” de acolo, apoi un balala al liceului statal.

Toate au un select gust chiar grafic.

Neapărat, Căldrașii caie o enigmă dar o plăcută enigmă.

GĂNDURI DELA MARE. Reminiscenț frumoașă revistă a d-lui Titus Căpătă, invitîndu-ne la cititorii ca s'o citim. Asta pentru că o publicație bună nu excepțională dar eficientă ca să strîngă pe cei care i interesează în mod serios cultura Romîniei dela Marea.

Și, tot în legătură cu această revistă — acotim informații că pe lângă valoroșii literari, ca Ioan Micu, D. N. Măceșu se vor mai adăga cîteva codas remarcabile. Și tot acestea își vor da tot concursul lor neapreciațit (neapreciațit este la fig. ra. că și la propria) pentru ca să-i dea acestei publicații o excepțională colaborare.

Faptul este o're decît să se bucure și înțicim asti pe d. Titus Căpătă că și pe cei care 'nșpăz a folosi adevărate arte.

IN BIBLIOTECA „ENERGIA” — care se pare că este cea mai răspîndită bibliotecă a Editurii Fund. țel pentru Literatură și Artă „Regele Carol II” — d. Al. Rosetti a înșpărat cartea lui Balnu Luyt „Am viant aripi” după „La zodia săgădătorilor” a lui Cecil Lewis este a dăna carte serioasă (dar în acelaș timp plină de amuzament) asupra a viații și impresiilor cauzate de ea spărită în literatură romînă.

Înima ta — ce dearte! Cerge cu soarele 'moarte. Doamne! Cum plîngem cernozion Trist voevod cu șăncet de om... Bat clopote, clopote sădnc, Albi cășăreți prinț lună'n oblaș... Pământul mă arde la sânge, — Să'achin

În numele lui, Amia...

Munca în Portul Constanța

Pentru ce a ajuns să fie ocolit primul port al țării?

Cum s'a creat un impozit nejustificat asupra mărfurilor?

Cât câștigă muncitorii? Cât revine lunar fiecarei conducător (vătaf)?

Cifre și date precise dintr'un Memoriu

intocmit de Direcția Portului Constanța

Preșurile în vigoare pentru efectuarea muncilor în portul Constanța în legătură cu traficul mărfurilor, au fost stabilite prin contractul colectiv încheiat la 1 Ianuarie 1933.

În 1936, preșurile din acest contract au fost majorate prin Decizia din 18.XII.1936 a. I. C. C. cu 15 la suta.

În afară de acest spor, din cauza întocmirii lui până în prezent contractul colectiv în chestiune a suferit prin diferitele decizii ale Comisiunilor paritare o serie de complicări și interpretări de text, având, toate, tendința de majorare a preșurilor de revenire a muncilor efectuate în port.

Stabilirea preșurilor pentru efectuarea muncii în porturi se prezintă sub 2 aspecte, dintre care unul este determinat de necesitatea de a asigura lucrătorilor un venit care să corespundă standardului lor de viață, iar celălalt determinat de interesul general — în virtutea cărui este necesar ca în fiecare port să se creeze cele mai favorabile condiții pentru dezvoltarea traficului.

Privită chestiunea sub acest din urmă punct de vedere, trebuie să se urmărească înzestrarea porturilor în un utilaj dezvoltat până la ultima limită permisă de stadiul actual al tehnicii în domeniul mecanizării muncilor în port.

În portul Constanța suntem deosebit de a fi atins această limită — și de aici rezultă o presantă obligație pentru toți factorii care se incumbă răspunderea dezvoltării normale a acestui port, să urmărească cu cea mai mare strictețe atingerea următoarelor 2 puncte de program:

1) Utilizarea la maximum al utilajului existent al portului și în legătură cu aceasta raționalizarea numărului lucrătorilor.

2) Fixarea preșurilor de muncă astfel încât din acest punct de vedere să se înlăture tot ceea ce ar putea constitui un exces sau o cheltuială de prisos.

Dacă ne referim la primul din aceste 2 puncte, constatăm următoarele:

În portul Constanța în afară de cerealele manipulate

prin silozuri — unde operațiile sunt aproape complet mecanizate — pentru toate celelalte categorii de mărfuri susceptibile să fie operate pe cale mecanică (mărfuri generale, carbuni, oleaginoase și lemninoase) dispunea de 7 macarale a 3 tone oră.

Cu ajutorul acestor macarale muncile pot fi executate mult mai rapid și cu mult mai puțină îngrijire decât cu brațele. Utilizarea lor la maximum este de natură deci să contribuie în mod simțitor la ameliorarea condițiilor de lucru în portul nostru.

Pedealta parte cu ajutorul macaralelor se realizează o economie de brațe de 30 la suta (6-8 muncitori) de fiecare macara — ceea ce permite să se acopere cu prisosință costul lor foarte redus de 150 pelei oră.

În aceste condiții este evident că muncitorii într'un sistem de muncă organizat rațional trebuie să utilizeze în cea mai largă măsură macaralele.

Acest lucru este atât de evident, încât uzul portului a fost întotdeauna ca muncitorii să utilizeze macaralele oricâte ori acest lucru era posibil — plata lor trebuind să fie făcută de ei din sumele încasate pe baza contractului colectiv.

În realitate însă muncitorii au sărbătorit întotdeauna uzul pe o scară mai întinsă a macaralelor — și mai mult încă în mod cu totul arbitrar au obținut o Decizie a Comisiei paritare, prin care se stabilește că macaralele vor trebui să fie plătite de aceia, care cer întrebunțarea lor. Prin această decizie s'a eludat complet obligativitatea pentru muncitori de a utiliza macaralele, iar în cazurile extreme, când evitarea acestora nu este posibilă, patronii sunt constrânși să ceară ei utilizarea macaralelor, suportând plata taxelor respective, deși prin întrebunțarea macaralelor muncitorii realizează un profit cum am arătat mai sus de 30 la suta. *În felul acesta s'a creat un non impozit asupra mărfurilor, fără nicio posibilitate de justificare.*

Din punctul de vedere al utilizării instalațiilor mecanice de care dispunem, vedem

deci că suntem într'o situație destul de rea.

Acest rezultat se datoră în cea mai mare parte faptului că în portul Constanța — din cauze pe care nu vrem să le examinăm aici — numărul lucrătorilor a crescut neconținut, dincolo de limita necesităților reale ale portului.

Față de neajunsurile rezultate din această stare de lucruri, o compensație cel puțin în parte am fi găsit, dacă printr'o organizare cât mai bună a muncitorilor și înlămurarea oricărei risipe sau oricărui exces în legătură cu plata lor, am putea să ajungem ca plata muncilor în port să se facă cu cele mai mici preșuri compatibile cu asigurarea în mod strict al standardului de viață a muncitorilor.

1) Lucrători permanenți	Specialitatea	No. lucr. pe specialitate	Încasările nete realizate	Venitul mediu lunar
a) Magazii și terenuri		180	8.169.149 lei	3.780
b) Vapo-eri		272	9.743.820 "	2.900
c) Cereale		74	4.052.995 "	4.560
d) Chereștea		134	7.535.998 "	4.680
e) Căruțași		74	2.199.297 "	2.510
f) Petrol		28	954.794 "	2.900
g) Rejari		106	6.114.073 "	4.800
Total 868			39.171.456	
2) Flotații			7.579.703	
3) Conducători și reprezentanți de specialitate 21			5.672.388	24.000
4) Uzaj de scule			1.110.307	

Din aceste date se degajează următoarele concluzii: Lucrătorii permanenți în afară de căruțași au realizat un câștig mediu lunar cuprins între 3-4600 lei.

Căruțașii au realizat un venit mediu de 2500 lei pe lună — trebuie să ținem seama însă, că ei într'o largă măsură lucrează și în afară de port, astfel încât veniturile lor sunt majorate în mod simțitor pe această cale.

O sumă considerabilă de mare de 7.500.000 lei s'a plătit la muncitori flotași.

Pentru uzajul de scule s'a încasat 1.110.307 lei, CE-BAȚE ESTE EXCESIV DE MULT.

În fine conducătorii și reprezentanții de specialitate au realizat fiecare un câștig mediu de 24.000 lei lunar.

În afară de acestea, mărfurile cari au trecut prin portul Constanța au mai a-

Cu această observație ajungem la cel de a 2-lea din cele 2 puncte amintite mai sus și anume la fixarea preșurilor pentru plata muncilor necesitate de traficul portului.

Pentru a putea stabili valoarea la care în mod echitabil ar trebui să fie fixate aceste preșuri — vom arăta pe scurt mai jos rezultatele la cari a condus aplicarea actualului contract colectiv.

Pentru aceasta vom lua în considerare rezultatele obținute în cursul anului precedent 1937.

Aceste rezultate le-am grupat în 3 tablouri pe care le ținem la dispoziția oricui și din care se poate vedea că sumele încasate de muncitori, precum și veniturile medii realizate de ei au fost următoarele:

EXPLOATARE — CU CAȘTIGURI FORMIDABILE PENTRU CONDUCĂTORII EI.

În această situație, este ușor de înțeles că portul nostru se găsește în condiții cu totul inferioare, din punctul de vedere al posibilităților de dezvoltare a traficului, săz, față de celelalte porturi a căror situație geografică le permite să concureze portul nostru.

Printre aceste porturi cităm: Istanbul, Triest, Gdynia, Hamburg și în porturile noastre dădărene.

În aceste porturi, munca este în mod simțitor mai eficientă, costul ei fiindcă cu 20-50 la suta, ajungând la unele articole până la 100 la suta mai mic față de portul nostru, precum se poate constata din tabloul no. 4.

ÎN FELUL ACESTA SE EXPLOATEAZĂ TRAFICUL PRIN PORTUL CONSTANȚA NU AJUNGE LA DESVOLTAȚEA PE CARE AR TREBUI SĂ O AIBĂ.

În numărul viitor vom continua cu publicarea acestui interesant document, care dezvăluie întregă drama a portului nostru.

Noul director al Presei

Eri, la subsecretariatul de stat al propagandei, s'a făcut instalarea d-lui Ion Dragu, noul director al presei.

D-l Eng. Titeanu, subsecretar de stat al presei, a prezentat pe noul director, arătând că d-se vine pentru a doua oară în acest loc. Între timp însă, d-se a căpătat o vastă experiență prin misiunile pe cari le-a îndeplinit cu seriozitate, astfel că venind din nou în fruntea direcției presei, aduce cu sine pe lângă garanția acestei experiențe, pricepere, putere de muncă și bune intențiuni.

D-l Ion Dragu a mulțumit d-lui Titeanu pentru prezentarea pe care a făcut-o.

A asigurat că-și va face datoria, iar pe conștiența de presă l-a asigurat că va fi și mandatarul lor.

Asociația scriitorilor din Tîntul Mării

continuare din pag. 2 a

având autentică simpatie sau poftă de perstrășire literară, am colindat redacții și am stat la cafele ca împărați în mijlocul de țigare și al scrisorii, am ascultat cenzori întregi cu scriitorii prieteni, dealongul străzilor sau am vorbit în căldura căminului ori umbra din doamni luminoșilor ferestre și a stălelor locuri, a stălelor — nicăieri, nicăieri n'am întâlnit simpatie sau interes, deosebit de comunicativ ca aici.

Dar cred că veți aștepta. Căci ne vom întâlni în viață.

O poezie nouă trebuie să înceapă.

Scriitorii vor înțelege că unirea lor nu este numai necesară — absolut necesară — dar această unire li se cerează pentru și în măsura lor...

Și, foarte-mai-se indicoarea publică... dar ce ar fi, să ne adunăm vârtăci și literi mănăstiri de coudai și să facem o asociație. O asociație care prin școlii și publicații să se impună (cum ar fi și natural) în Tîntul acesta.

Și, mă gândesc la Dl. Al. Ghergheș.

Mă gândesc la Dna, care are

prezintă de om și scriitor, care o mai vârtăci și a mai încercat odată gruparea aceasta (Novnici doi sînt de atunci. N'a iabății, nu interesează de ea, dar altele erau vremurile atunci).

Avem, însă, credința că de data asta ar reuși.

Ambiții personale au început să se afișe. Căci căta mai sunt au căta mai rău în ele, în persoana celor care le strigă.

Totul, căta mai sunt să facă! Să se topiască toate în crezul frumos al acestei poezii și nobile bresle! Asociația scriitorilor din Tîntul Mării.

Maize am avea de făcut.

Maize pentru frumusețea literară și dezvoltarea culturii în țara României de la Marea.

Întelegere și sprijin oficial avem.

Excelenta Sa Dl. Rezident Regal N. Ottescu a contribuit și contribuie necontenit la ridicarea literaturii dobrogeane, la propagarea oricărei cât de mică gând cultural.

„Asociația scriitorilor din Tîntul Mării”.

Hai, a'o facem!

Eugenia V. Haralambie

CLIPA CEA MARE A SOSIT!

SE TRAGE CLASA IV-A A LOTERIEI A 18-A

Se vor distribui: 4 CĂȘTIGURI A 6.000.000
38 CĂȘTIGURI A 1.000.000
54 CĂȘTIGURI A 200.000
486 CĂȘTIGURI A 100.000
96.000 CĂȘTIGURI CARE VOR FI ÎN VALOARE ÎN TOTAL 228.363.600 Lei.
În total se vor rula 279.608.000 Lei.

Banii acestia vi se vor distribui Du., dacă veți cumpăra UN LOZ al

LOTERIEI DE STAT

Programul de muncă al noului guvern

continuare din pag. 3 a

și în fapt a tuturor prevederilor acestui plan. Griza de răspundere în apărarea de realizare, este ca să nu se dea o atențiune exagerată în anume compartimente în dauna altora. Deseori se va da o importanță nouă pentru a se accelera executarea contractelor și a se asigura livrările în termenii cât mai scurți. Se vor completa construcțiile pentru adăpostirea acestuia material. De sigur că înzestrarea Oștirii care o mare eforturi financiare din partea țării. Recentele organizații financiare făcute pentru alimentarea cu fondurile necesare ne permit să credem că toate mijloacele de care avem nevoie se vor găsi în timp și în valoarea corespunzătoare. În orice caz Guvernul va da prețedare nevoilor Oștirii.

Deopotriva cu acțiunea de pregătire a armatei de uscat se va lucra pentru desăvârșirea avia-

ției și a marinel.

Se va mări numărul unităților de aviație. În special a celor de vânătoare și de bombardament.

Se va spori și dezvoltă specializarea personalului navigant și tehnic de toate categoriile prin creșterea de noi școli.

Se vor înființa noi depozite de muniții, combustibili și materii prime.

Se vor intensifica măsurile pentru apărarea teritoriului prin creșterea de noi unități de artilerie anti-aeriană, prin procurarea materialului necesar pentru apărarea fabricilor contra bombardamentului aerian, prin fabricarea mijloacelor populare pentru populația civilă pasivă.

Pentru marină se vor face noi amănunțit se va mări capacitatea de lucru a astăzișilor șantieri, se va renova materialul existent și se va spori personalul navigant.

Problema finanțelor

Guvernul socotește că în acțiunea de apărare a țării, pe cât este de necesară înzestrarea forțelor militare, pe atât trebuie să se îngrijească de susținerea finanțelor publice.

Principiul fundamental, care trebuie să călăuzească politica

bugetară în acest domeniu, este „echilibrul bugetar”.

În legătură cu problema ordinii bugetare, vom căuta cales cea mai potrivită pentru asigurarea marelui deziderat al echității fiscale, care cere o răsplată așezare a impozitelor în raport cu veniturile necesare.

Nici inflație, nici devaluare

Deopotriva cu asigurarea echilibrului bugetar și cu înălțarea unei echități de politică fiscală avizăm pe primul plan al preocupărilor noastre principale statului și apărării monedei naționale.

De la acest punct de vedere, putem constata că actualizarea, și moneda noastră este expusă pe baza tehnicii științifice, anume o balanță comercială excedentară, echilibrul bugetar și scopurile metalei statului a institutului de emisiune.

Pentru apărarea monedei naționale vom sta, cu hotărâre și cu toată puterea de sancționare a legilor, în calea tuturor speculațiilor ilicite ce se încearcă asupra ei și vom apăra-o deose-

menea, de cîntărit inflaționiste și de devaluare, pe care la socotim cu totul nedreptățite.

În legătură cu moneda națională și tot pe primul plan al preocupărilor, avem și problema apărării și sprijinirea pieței interne a capitalurilor noastre.

În strînsă conexiune cu apărarea și sprijinirea pieței interne a capitalurilor, este problema respectării obligațiilor interne de plată ale Statului: salarii, pensii, indemnizații de tot felul, capozulele rentelor interne și oricare altele. Toate acestea urmează ca, prin mijloace corespunzătoare unei bune ordine în finanțe, să fie satisfăcute la timp.

Angajamentele externe

Privitor la angajamentele externe ale Statului, vom avea coodre de aceeași simțință al grizei primordiale ce trebuie să avem de semnătura Statului român și de creditul său internațional.

În măsura în care serviciile interne de gospodărie, înzestrarea și apărarea națională ne-au permis și ne vor permite, precum și potrivit acordurilor cu creditorii noștri, fondurile bugetare în moneda națională vor sta la dispoziția te-

ror acelor obligații externe ce avem.

De la început prima preocupare a Guvernului este o înzestrare cât mai bună a spăririi naționale și treburii ce politica de investiții să fie activă.

Explorările vor fi înlesnite. Astfel, explorări active vor fi începute în industria petrolului care va trebui totuși să ajungă și la extragerea unei maxime de produse.

Continuare în numărul viitor

ULTIMA ORĂ

Aurel Negulescu

rămâne închis

Camera de punere sub acuzare de pe lângă Curtea de apel din Constanța judecând astăzi apelul introdus de Aurel Negulescu împotriva sentinței tribunalului care ordonă arestarea lui, l-a respins.

Aurel Negulescu rămâne deci în stare de arest.

Veche fabrică de parchete, caută reprezentanți pentru Orașul și Județul Constanța.
Oferte scrise transmite agenția de publicitate **Carol Schuller**, București, str. Eugen Carada 2 sub „Fabrica de parchete”.

Noul secretar al Bursii de mărfuri

Prin înaltul Decret Regal nr. 504/939, d-l Anton Marcu, licențiat al Academiei Comerciale din București și fost numit secretar al Bursii de mărfuri din Constanța.

Noul secretar al Bursii a prezentat la postul său.

Diracțiunea Porturilor Maritime Constanța-Port

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor interesați că la ziua de 1 Mئی 1939 orolo 10 a. m. se va fi în localul Direcției Porturilor Maritime Constanța-Port, licențiat pentru: închirierea localului de frizerie din Gara Maritimă și portului Constanța, pe termen de un an, cu începerea de la 1 Iunie 1939.

Oferta se face în conformitate cu caietul de sarcini, care poate fi văzut zilnic de la 8 12 și 15-18 în localul acestei Direcții. Odată cu oferta scrisă, timbrată și însoțită de plic sigilat se va depune și garanția provizorie de 5 lei sau de valoarea ofertei.

Sprezoferta nu se primește. Licitația se va fiu conform prescripțiilor din Regulamentul pentru conducerea finanțelor și Administrației Comerciale P. C. A., publicat în Monitorul Oficial Nr. 287 din 12 Dec. 1934 pag. 7848-50.

DIRECȚIUNEA,
Nr. 1811 din 8 Febr. 1939